

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119200810
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4119200810.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobcov: 1/ B.. Q. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom L. II č. XXXX/XX, XXX XX M., 2/ U. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom L. II č. XXXX/XX, XXX XX M., 3/ H. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom L. II č. XXXX/XX, XXX XX M., 4/ B. G., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XXA, XXX XX U., 5/ O. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XXA, XXX XX U., 6/ G.. K. R., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XXA, všetci zastúpení advokátkou: JUDr. Soňa Tóthová, so sídlom Šafárikovo nám. č. 2, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: Fakultná nemocnica Nitra, so sídlom Špitálska 588/6, 950 01 Nitra, IČO: 17 336 007, zastúpený advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, IČO: 36 856 282, o ochranu osobnosti, o náhradu nemajetkovej ujmy a majetkovej škody, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ nemajetkovú ujmu 70 000 eur a majetkovú škodu 850 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 2/ nemajetkovú ujmu 40 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 3/ nemajetkovú ujmu 40 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4/ nemajetkovú ujmu 30 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 5/ nemajetkovú ujmu 30 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalovaný je povinný zaslať každému zo žalobcov 1/ až 5/ formou doporučenej zásielky adresovanej na adresu ich trvalého pobytu písomné ospravedlnenie, ktoré podpíše priamo štatutárny orgán žalovaného, vyhotoveného font písma: Times New Roman, veľkosť 12 v nasledovnom znení: „Ako pozostalému a blízkeму rodinnému príslušníkovi nebohého G.. B. G., nar. dňa X.X.XXXX, naposledy bytom: M., L. II XXXX/XX, E. republika, zomr. dňa XX.X.XXXX sa Vám touto formou hlboko ospravedľujeme, že v dôsledku nášho konania a konania našich zamestnancov spôsobom non lege artis a v priamej príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k úmrtiu nebohého G.. B. G., dňa XX.X.XXXX, čím zároveň došlo aj k zásahu do Vašich osobnostných práv. Je nám veľmi ľúto, že sme sa dopustili takéhoto zásahu do Vašich práv a akceptujeme, že ani forma takéhoto písomného ospravedlnenia nie je a nikdy nebude postačujúca pre nápravu následkov tohto nezákonného zásahu, a preto prosím prijmite naše hlboké ospravedlnenie“ do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamieta.

VIII. Žalobcovia 1/ až 5/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IX. Žalovaný nemá proti žalobkyni 6/ nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1/ až 6/ žalobou požadovali, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni 1/ jej nemajetkovú ujmu 300 000 eur a majetkovú škodu 850 eur, žalobkyni 2/ nemajetkovú ujmu 300 000 eur, žalobkyni 3/ nemajetkovú ujmu 300 000 eur, žalobcovi 4/ nemajetkovú ujmu 150 000 eur, žalobkyni 5/ nemajetkovú ujmu 150 000 eur a žalobkyni 6/ nemajetkovú ujmu 50 000 eur a aby každému z nich zaslal formou doporučenej zásielky adresovanej na adresu ich trvalého pobytu písomné ospravedlnenie, ktoré podpíše priamo štatutárny orgán žalovaného, vyhotoveného font písma: Times New Roman, veľkosť 12 v nasledovnom znení: „Ako pozostalému a blízkeму rodinnému príslušníkovi nebohého G.. B. G., nar. dňa X.X.XXXX, naposledy bytom: M., L. II XXXX/XX, E. republika, zomr. dňa XX.X.XXXX sa Vám touto formou hlboko ospravedľujeme, že v dôsledku nášho konania a konania našich zamestnancov spôsobom non lege artis a v priamej príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k úmrtiu nebohého B.. B. G., dňa XX.X.XXXX, čím zároveň došlo aj k zásahu do Vašich osobnostných práv. Je nám veľmi ľúto, že sme sa dopustili takéhoto zásahu do Vašich práv a akceptujeme, že ani forma takéhoto písomného ospravedlnenia nie je a nikdy nebude postačujúca pre nápravu následkov tohto nezákonného zásahu, a preto prosím prijmite naše hlboké ospravedlnenie“ a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu odôvodnili tým, že sú rodinnými príslušníkmi G.. B. G., ktorý dňa 25.1.2016 zomrel na zhubný opuch (edém) mozgu počas hospitalizácie u žalovaného a preto sú aktívne vecne legitimovaní na podanie žaloby. Žalobkyňa 1/ bola jeho manželkou, žalobkyne 2/ a 3/ dcérami, žalobcovia 4/ a 5/ rodičmi a žalobkyňa 6/ sestrou a preto mali právo na rozvíjanie rodinných väzieb s nebohým a právo na súkromie podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Žalovaný poskytoval nebohému zdravotnú starostlivosť a preto je pasívne vecne legitimovaný podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v nadväznosti na § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 11 a § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Sú presvedčení, že žalovaný neposkytoval nebohému zdravotnú starostlivosť správne, pretože zhubný opuch mozgu (edém) bol v priamej príčinnej súvislosti s jeho základným ochorením - neurinómom nervus acusticus a jeho operačným riešením, po ktorom prišlo u nebohého k mnohým komplikáciám a to vytvoreniu hematómu v operačnom lôžku s následkom vytvorenia obštrukčného hydrocefalu, k epileptickým záchvatom, silným infekciám, septickým šokom, a nakoniec k zlyhaniu implantovaného VP shuntu a zahnisaniu a mokvaniu rany v brušnej stene z vývodu z VP - shuntu, ktorých riešenie a liečba zo strany žalovaného boli vykonané chybné a oneskorene a teda nedostatočne, čo v konečnom dôsledku malo za následok difúzny edém mozgu zapríčiňujúci difúzny expanzívny proces v mozgovom tkanive, ktorému nebohý podľahol. Nebohý bol dňa 27.7.2015 prijatý na Kliniku neurochirurgie FN Nitra na plánovanú operáciu nezhubeného nádoru - neurinom nervus acusticus a bol poučený o možných rizikách, z nich ohluchnutie na pravé ucho, ovisnutie pravého kútika pery a nedovretie viečka pravého oka. Operácia bola vykonaná dňa 28.7.2015, pričom kontrolné CT mozgu ukázalo prekrvácanie postsekrečného lôžka a hemoragický obsah v IV. komore. Nebohý sa dňa 30.7.2015 o 15.15 hod začal sťažovať na bolesti hlavy, ktoré sestrička bagatelizovala a o 16.30 hod upadol do bezvedomia. Až na dopyt jeho rodičov a po upadnutí do bezvedomia bolo vykonané kontrolné CT vyšetrenie mozgu, ktoré ukázalo krvácanie do mozgu a rozsiahly hematóm, na čo mu bola indikovaná operácia priamo na Klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny FN Nitra (ďalej len „KAIM FN Nitra“). Už v tomto momente prišlo zo strany žalovaného, keď bez povšimnutia zostali výsledky prvého CT a bolesti hlavy indikujúce zakrvácanie do mozgu a k oneskorenej revíznej operácii, k nesprávnemu, chybnému, neskorému, resp. protiprávnemu poskytnutiu zdravotnej starostlivosti. Nebohý bol preložený na Kliniku neurochirurgie, kde dňa 6.8.2015 o 3:52 hod. dostal epileptický záchvat, o 8:30 hod. došlo u neho k poruche vedomia, bolo urobené kontrolné CT mozgu a bol preložený na KAIM FN Nitra a dňa 6.8.2015 bakteriologické vyšetrenie potvrdilo infekciu nozokomínalým kmeňom *Acinetobacter baumani* (nemocničná baktéria) v likvore a v stene rany a *Staphylococcus hominis* v krvi nebohého, dňa 12.8.2015 *Klebsiella pneumoniae* v moči a neskôr zo spunta *Acinetobacter baumani* a pleseň *Candida albicans*. Žalovaný neposkytoval nebohému lekársku starostlivosť správne aj preto, že totálne zlyhal v prevencii nozokomiálnych nákaz (infekcií), pretože tieto fatálne infekčné nákazy sú výsledkom iba a jedine nedostatočnej prevencii z jeho strany. Dňa 21.8.2015 bol nebohému implantovaný VP Shunt do ľavej mozgovej kôry s vývodom do brušnej steny. Jeho stav sa ale nezlepšil, objavili sa u neho prvé príznaky zápalu pľúc, ale až dňa 26.8.2015 bol napojený na umelú pľúcnu ventiláciu a tak mu

žalovaný neodborným a nedbalým prístupom spôsobil zlyhanie prvej strany pľúc. Dňa 1.9.2015 sa nebohý sťažoval na neznesiteľné bolesti brucha, pričom až večer mu zistili, že má upchatý močový katéter. Dňa 4.9.2015 sa začal u neho prejavovať zápal v bruchu nad jazvou, kde bol vývod hadičky zo systému V Shunt. Dňa 14.9.2015 mu začala rana mokvať a hnisať, kedy už mali lekári rozpoznať zlyhávajúceho systému VP Shunt, čo nesprávne vyhodnotili ako banálnu komplikáciu a prečistovali ranu. Dňa 29.9.2015 bola rana zašitá a hadička zo systému VP Shunt bola ponechaná v brušnej dutine. Dňa 30.9.2015 sa jeho stav zhoršil a v noci z 2.10. na 3.10. kedy upadal do bezvedomia vyhodnotili jeho stav tak, že spí a až 3.10., keď lekári našli nebohého v bezvedomí bolo vykonané CT mozgu a zistený výrazný progres hydrocefalu z dôvodu zlyhávania systému VP Shunt, enormné zväčšenie mozgových komôr z dôvodu presakovania ventilu zo systému VP Shuntu a upchatie hadičky v brušnej dutine a vysoký vnútrolebečný tlak, ktorý operovali dňa 3.10.2015 a tak hoci sa prvé príznaky zlyhávania VP Shuntu objavili už skôr neboli riešené včas a teda zdravotná starostlivosť ani v tomto smere nebola nebohému poskytnutá správne. Medzitým dňa 18.9.2015 prestal nebohý hýbať pravou dolnou končatinou, bola bolestivá, ale aj napriek naliehaniu manželky mu RTG urobili až dňa 25.12.2015. Dňa 29.10.2015 neurológ konštatoval u nebohého purulentnú meningitídu, organické poškodenie mozgu a polyneuropatiu kritiky chorých. Následne dostal nebohý opäť infekciu mozgoviechového moku (likvoru) baktériou *Acinetobacter baumannii* (nemocničná baktéria). Dňa 30.12.2015 mal nebohý veľmi bolestivé a krvavé pravé oko, ale nevykonalo sa žiadne odborné posúdenie očným lekárom. Dňa 19.1.2016 mal nebohý znížený tlak, ktorého príčiny sa nezisťovali, bol mu podaný noradrenalín priamo do kavalu na krku, čím mu bol spôsobený šok, ktorý privodil nezvratný stav a to opuch mozgu a mozgového kmeňa, čo bolo priamou príčinou jeho smrti. Dňa 23.1.2015 CT mozgu vykazoval edém mozgu, edém mozgového kmeňa, mozog bol bez mozgovomiechového moku tzv. mozgová smrť. Dňa 25.1.2015 o 16:20 hod. nebohý zomrel na zhubný opuch (edém) mozgu. Žalovaný teda neposkytol zdravotnú starostlivosť správne tým, že nesprávne zhodnotil zdravotný stav nebohého 30.7.2015, nesprávne zhodnotil príznaky zlyhávania systému VP Shunt, ktoré sa prvý krát objavili už dňa 14.9.2015, ktoré riešil chybné a nesprávne a neskoro, až 3.10.2015 mu vymenil nefunkčný systém VP Shunt, podcenil príznaky všetkých pooperačných komplikácií nebohého, nevykonal dostatočnú, resp. žiadnu prevenciu infekčných nákaz čím nekonal v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. najmä v časovom faktore liečby. Boli zistené viaceré závažné a nezvratné pochybenia žalovaného v súvislosti s pooperačnou starostlivosťou nebohého. Jednou z hlavných komplikácií boli nozokomínálne nákazy, ktoré neboli správne liečené, intrahekalnou aplikáciou colistinu, implantovaním katétra potiahnutého antibiotikami a neodstránením celého systému VP Shuntu. Uvedené skutočnosti boli preukázané znaleckým posudkom a protokolom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „ÚDZS“), pretože po vykonanom dohľade bolo konštatované, že v dohliadanom období nebola zo strany žalovaného poskytovaná zdravotná starostlivosť nebohému správne a aj po námietkach žalovaného a zabezpečenom odbornom stanovisku prof. MUDr. Igora Šullu, ÚDZS na svojom závere zotrval. Súd je podľa § 193 CSP viazaný rozhodnutím ÚDZS o tom, že bol spáchaný správny delikt, pretože ÚDZS v protokole skonštatoval, že postup žalovaného pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebol správny a štandardný a v súlade s aktuálnymi poznatkami medicíny. V dôsledku tohto protiprávneho konania žalovaného bolo zasiahané neoprávnené do ich práva na súkromný a rodinný život, ktoré sú chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorý zásah je nezvratný a bude u nich pretrvávať po zbytok ich životov. Zodpovednosť žalovaného je objektívna t.j. bez ohľadu na zavinenie. V danom prípade je nepopierateľne daná aj príčinná súvislosť medzi nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou nebohému a jeho úmrtím, pretože ak by žalovaný postupoval pri liečbe správne a včas, dalo by sa smrti nebohého zabrániť. Prvým závažným pochybením zo strany žalovaného bolo prehliadnutie vážnosti pooperačného stavu, podcenenie hemoragického obsahu v postsekrečnom lôžku a silných bolestí hlavy a neskoro nevykonané kontrolné CT vyšetrenie mozgu 30.7.2015 indikujúce okamžitú reoperáciu hematómu, čím by neprišlo k rozvinutiu hydrocefalu. Druhým závažným pochybením bolo nenahradenie dislokovanej drenáže dňa 6.8.2015 funkčnou drenážou a jej správne odstránenie, čím by sa zabránilo hydrocefalu a trvalému poškodeniu mozgu. Tretím závažným porušením bola nesprávna a neskorá liečba neuroinfekcie, čím žalovaný vytvoril vhodné podmienky pre pokračovanie neuroinfekcie a prispel k zhoršeniu stavu nebohého čo videlo k tomu, že nebohý dňa 3.10.2015 upadol do bezvedomia z dôvodu rozšírenia mozgových komôr (hydrocefalu) až vtedy sa rozhodol odstrániť nefunkčný VP Shunt, ale tým, že ho neodstránil celý, opäť pochybil a nerealizoval intrahekalnu terapiu colistinom popri intravenózne antibiotickej liečbe, ktorá by mohla zmeniť stav nebohého. Štvrtým a najzávažnejším pochybením majúcim priame fatálne následky na zdravotnom stave nebohého bola oneskorená revízia operácia systému VP Shunt, ktorá mala byť vykonaná skôr ako dňa 3.10.2015, pretože včas vykonanou revíziou zlyhávajúceho VP shunt systému žalovaný mohol zabrániť vzniku neuroinfekcie u nebohého.

Žalovaný nie len že nezabránil vzniku neuroinfekcie, ale neodborným prístupom k liečbe rany na bruchu spôsobil to, že došlo k úplnému upchatiu ventilu VP Shuntu, čo spôsobilo výrazné rozšírenie mozgových komôr a tým nezvratné zhoršenie zdravotného stavu nebohého. Všetky pochybenia mali za následok zlyhanie drenážneho systému a hnisavej komplikácie v podkoží, čo dospelo dňa 29.10.2015 k diagnóze nebohého hnisavá meningitída. Ak by žalovaný skôr ako dňa 3.10.2015 t.j. včas, vykonal revíziu operáciu systému VP Shunt a kompletne odstránil implantát a pokračoval by vo vyššie uvedenej liečbe, mohlo by to spomaliť postup infekcie a nadobúdanie rezistencie daného bakteriálneho kmeňa a tým aj zabrániť smrti nebohého. Z dôvodu pochybenia žalovaného pri predchádzaní vzniku nozokomiálnych nákaz, nebohý prekonal niekoľko opakovaných infekcií, komplikácií spejúcich až k nozokomiálnej sepe, ktoré boli podľa konštatovania ÚDZS výlučne exogénneho pôvodu. Z dôvodu pochybenia žalovaného aj vo včasnej indikácii potrebných vyšetrení, ako aj z dôvodu podceňovania alarmujúcich príznakov extrémne bolestivých a závažných stavov u nebohého sa jeho stav rapídne zhoršoval. Vzhľadom na to je smrť nebohého spôsobená difúznym edémom mozgu, ktorej predchádzalo zlyhanie drenážneho systému, neuroinfekcia, ďalšie infekty, hydrocefalus a ďalšie poškodenie zdravia nebohého v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym a neskorým riešením a liečbou komplikácií u nebohého a teda v priamej príčinnej súvislosti s nesprávne, chybné a neskoré poskytnutou zdravotnou starostlivosťou zo strany žalovaného. Poukázali na nález Ústavného súdu SR z 24.10.2017 sp. zn. II. ÚS 716/2016 podľa ktorého sa dôkazné bremeno v medicínskych sporoch presúva na žalovaného. Okrem bola spôsobená aj povahou prístroja VP Shuntu, ktorý použili lekári pri výkone medicínskych úkonov a to podľa § 421a ods. 1 OZ. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovanému si uplatňujú podľa § 13 ods. 2 OZ, pretože morálna satisfakcia podľa § 13 ods. 1 OZ nie je dostatočná. Žalobkyňa 1/ bola manželkou nebohého, zdieľala s ním životné radosti aj starosti a prirodzene očakávala, že spolu prežijú celý svoj život a budú spolu vychovávať svoje dve dcéry a s jeho smrťou sa bude vyrovnávať po celý svoj život. Žalobkyne 2/ a 3/ sú maloleté dcéry nebohého, ktoré na neho boli naviazané a jeho strata pre ne predstavuje obrovskú traumou, pričom mladšia dcéra mala aj gastroenterologické a nefrologické problémy. Žalobcovia 4/ a 5/ sú rodičmi nebohého, pričom strata dieťaťa je pre každého rodiča tou najväčšou stratou a vyrovnáť sa s ňou nie je snáď ani možné, o to viac, že ich syn bol mladý, silný, vitálny a mal celý život pred sebou a jeho smrť nesmierne zasiahla do ich životov. Žalobkyňa 6/ mala s bratom vrúcny vzťah a aj v dospelosti si boli oporou, navštevovali sa, trávili spoločné dovolenky a sviatky a jeho smrť nesie veľmi ťažko. Žalobkyni 1/ vznikla aj majetková škoda vo výške 850 eur pozostávajúca z nákladov vynaložených na pohreb pána B. G. podľa § 449 ods. 2 a § 420 ods. 2 OZ. Navrhli, aby súd o danosti ich nároku rozhodol medzitimným rozsudkom. Pripojili znalecký posudok č. 124/2018 zo dňa 7.5.2018 vypracovaný Inštitútom forenzných medicínskych expertíz s.r.o., protokol Úradu pred dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 1158/2015, jeho zápisnicu z 16.2.2017, prezenčnú listinu z 30.3.2017, dodací list č. 2/2016 a navrhli, aby súd vykonal dokazovanie pripojenými listinami, vypočul žalobcov 1/, 4/, 5/ a 6/, vyžiadal si spis Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 9014/2017/402, vyšetrovací spis Obvodného oddelenia PZ v Nitre ČVS: ORP-447/NR-NR-2016 a znalecký posudok znaleckého ústavu forensic.sk, ktorý je zapísaný v zozname znalcov pod číslom č. 900022 a od žalovaného kompletnú zdravotnú dokumentáciu a uložil ju do úschovy súdu

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe vyjadril žalobcom úprimnú a hlbokú ľútosť nad osudom pána G.. B. G.. Nenamietal, že nebohému ako pacientovi poskytoval zdravotnú starostlivosť a že dňa 25.1.2016 pacient zomrel, ale namietal proti tomu, že by mu zdravotnú starostlivosť neposkytol správne a že by bola príčinná súvislosť medzi jeho konaním alebo opomenutím konať a smrťou pána G.. Namietal, že záver znalca forensic.sk, že malo prísť k výmene celého systému vp-shuntu nemá žiadnu oporu v literatúre, štúdiách, či poznatkoch praxe, nesúhlasil s jeho záverom podľa ktorého nebola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne, že stav pacienta 11.8.2015 po zistení neuroinfekcie mohla zmeniť lokálna intrahekálna terapia colistinom popri intravenózne antibiotickej liečbe, že znalecký posudok nedáva odpoveď na to, aká je percentuálna miera pravdepodobnosti, že vyššie uvedená liečba by zmenila stav pacienta k lepšiemu, a či by takýto postup zabránil jeho smrti. Aj literatúra uvádza, že infekcia vp-shuntu sa dá liečiť konzervatívne antibiotickou liečbou a aj znalci uvádzajú, že ani skoršia operácia by nezabránila šíreniu infekcie mohla ju len spomaliť. Takáto liečba sa má použiť až po zlyhaní štandardnej liečby a neexistujú štúdie, že by takéto podávania antibiotík malo lepšie výsledky ako podávania antibiotík intravenózne, pričom to spôsobuje aj obrovské riziko. V čase vzniku zápalovej komplikácie, resp. vzniku infekcie po neurochirurgickom zákroku v roku 2015 neexistovali žiadne všeobecne záväzné pokyny na postup a ani v publikácii z roku 2002 nie je takéto odporúčanie. Namietal, že znalecký posudok nekonštatuje, že medzi zdravotnou starostlivosťou a smrťou pacienta bola príčinná súvislosť. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 7.9.2015 sp.

zn. I ÚS 3253/13, podľa ktorého bez preukázania existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti a následkom v rozhodujúcej miere (vyjadrenej percentuálnym vyčíslením pravdepodobnosti existencie určitého kauzálneho vzťahu alebo verbálne resumé založené na dôkaznom štandarde, či je dosiahnutá vysoká miera pravdepodobnosti alebo nie) nie je možné konštatovať zodpovednosť žalovaného. Ani keby nebola poskytnutá zdravotná starostlivosť správne, nebola by daná jeho zodpovednosť za vzniknutú ujmu, ak by šanca na zlepšenie zdravotného stavu nebola odňatá v miere prevažujúcej nad vývojom zdravotného stavu pacienta, ktorý nebolo možné riadnym využitím poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť. Ku vzniku jeho zodpovednosti by mohlo dôjsť len za základe preukázanej pravdepodobnosti podielu jeho pochybenia na strate šance na prežitie pacienta v rozsahu prevyšujúcom 50 %. Namietal, že znalecký posudok v trestnom konaní nie je súkromným znaleckým posudkom. Namietal, že odborníci ÚDZS nie sú znalcami, že nesúhlasí s výrokovou časťou rozhodnutia ÚDZS a na posúdenie jeho správnosti a určenie miery pravdepodobnosti, či šanca na zlepšenie zdravotného stavu bola odňatá v miere prevažujúcej nad vývojom zdravotného stavu pacienta, ktorý nebolo možné riadnym využitím poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť, navrhol vykonať znalecké dokazovanie znalcom alebo znaleckým ústavom v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurochirurgia, infektológia, hygiena a epidemiológia, farmácia, klinická mikrobiológia. Nenamietal proti tomu, že úmrtím B. G. bolo zasiahnuté do práv žalobcov tak, ako popísali v žalobe, znenie ospravedlnenia a ani výšku škody. Namietal však svoju zodpovednosť za vznik škody a zásah do práv na ochranu osobnosti a aj neprimeranosť požadovanej výšky nemajetkovej ujmy a to aj s ohľadom na výzvu na rozhodovacia prax súdov, nález Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 288/2017 a pokus žalobcov o mimosúdne vyrovnanie. Namietal proti tvrdeniam žalobcov o prenose dôkazného bremena na neho, pretože v tomto prípade zdravotná dokumentácia existuje. Navrhol predložiť spisovú dokumentáciu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou týkajúcu sa dohľadu, trestný spis a predložil pokus o mimosúdne vyriešenie veci. Žalobu navrhol zamietnuť a namietal aj proti návrhu žalobcov rozhodnúť medzitimným rozsudkom o danosti nároku, pretože v tom prípade môže súd rozhodnúť už o celom uplatnenom nároku.

3. Žalobcovia v replike uviedli, že protiprávnosť konania žalovaného bola preukázaná protokolom ÚDZS, ktorý je rozhodnutím štátneho orgánu a vyplýva to aj z jeho rozhodnutia. To, že postup žalovaného nebol správny dokazuje aj to, že po operačnom zákroku zostal pacient závislý od drenážneho systému, ktorý zavinením lekárov žalovaného zlyhal, po ktorom dostal pacient opakované infekcie, ktoré viedli k trvalému poškodeniu jeho mozgu. Žalovaný pochybil pri poskytovaní pooperačnej starostlivosti a pri prevencii nozokomálnych nákaz. Poukázali na to, že pacient nebol informovaný o tom, že zákrok sa dá vykonať v sede a o možných komplikáciách a spochybnili platnosť informovaného súhlasu. Trvali na tom, že infikovaný VP Shunt bolo treba odstrániť a vymeniť ho, čo vyplýva zo zahraničnej literatúry, podľa ktorej je druhým krokom intrathekálne podanie antibiotík. Príčinná súvislosť bola preukázaná, pretože znalecký posudok uvádza, že k úmrtiu prišlo v dôsledku komplikácií vzniknutých pri neurochirurgickom zákroku, intrathekálna terapia colistinom mohla zmeniť stav pacienta a skoršia revízia VP Shuntu, kompletne odstránenie implantátu a pokračovanie v liečbe mohlo spomaliť postup infekcie nadobúdanie rezistencie bakteriálneho kmeňa a prípadne smrti nebohého. Nebohý zvládol operáciu neurinomu, ale nezvládol vážne chyby žalovaného pri liečbe komplikácií a infekčné nákazy, ktorým bol vystavený. Nebohý už po prvom infekte dňa 11.8.2015 nenadobudol plné vedomie a hoci žil ešte štyri mesiace mal nezvratne poškodený mozog a bolo len otázkou času kedy zomrie na následky komplikácií a infekcií. Pre vyslovenie existencie príčinnej súvislosti postačuje, že prišlo k odňatiu resp. zníženiu šance nebohého na zlepšenie jeho zdravotného stavu a nie je možné matematicky vyjadriť pravdepodobnosť jeho prežitia. Podľa štúdií je úmrtnosť pacientov s infekciou VP shuntu 12 %, pri správnom postupe a liečbe prežilo infekciu 88 % pacientov. Príčinou nepriaznivého vývinu ochorenia pacienta bola nozokomiálna sepsa, opakované reinfekcie viacerými multirezistentnými kmeňmi mikroorganizmov a s tým súvisiace komplikácie pri liečbe pacienta. U nebohého nešlo o pacienta s nulovými vyhliadkami na vyzdravenie, ale o mladého muža, ktorého organizmus zvládol operáciu neurinomu, ale nezvládol vážne chyby žalovaného pri liečbe komplikácií a infekčné nákazy, ktorým bol počas hospitalizácie vystavený. K výške náhrady nemajetkovej ujmy uviedli, že intenzita zásahu do práv žalobcov je extrémna, pretože prišlo k smrti mladého 29-ročného muža, ktorý mal celý život pred sebou a k pochybeniu zo strany žalovaného dochádzalo po dlhú dobu a intenzita zásahu bola determinovaná tým, že sa museli dlhú dobu pozerieť na to, ako ich blízky zomiera. Poukázali na to, že podľa českej právnej úpravy je hodnota zmareného ľudského života 400 násobok priemernej mesačnej nominálnej mzdy v národnom hospodárstve za kalendárny rok predchádzajúci roku, keď sa ustáli zdravotný stav poškodeného, ktorá sa v roku 2014 rovnala sume 343 200 eur a na nález ÚSČR sp. zn. I. ÚS 2844/14. Jednotlivé prípady nie je možné

paušalizovať, pričom majú za to, že požadovaná náhrada je primeraná bez ohľadu na ich pokus o mimosúdne vyrovnanie, na ktorý žalovaný nereagoval, neprejavil ľútosť a ani v časti ich ujmu nenahradil. Namietali, že znalecký posudok podaný v trestnom konaní je úplný, je možné naň prihliadnuť a namietali proti pribratiu znalca z odboru infektológie, hygieny a epidemiológie, pretože nie je sporný pôvod vzniku nozokomiálnych nákaz u nebohého a ani to, že boli príčinou nepriaznivého vývoja zdravotného stavu nebohého a preto považovali návrh žalovaného na nariadenie znaleckého dokazovania za nadbytočný. Navrhli vypočuť znalcov, ktorí sa na vypracovaní znaleckého posudku podieľali a to MUDr. Petru Hudak, Doc. JUDr. MUDr. Petra Kováča PhD., PhD. a MUDr. Norberta Moravanského PhD. Rozhodnutie o základe nároku medzitimným rozsudkom ponechali na úvahu súdu a na podanej žalobe trvali.

4. Žalovaný v duplike uviedol, že zotrúva na svojich námietkach, pretože posudok vypracovaný pre účely trestného konania nemôže byť podkladom pre civilné konanie ako znalecký posudok, ale iba ako listinný dôkaz a keďže rozhodnutie súdu závisí od posúdenia skutočností na ktoré treba vedecké poznatky trval na nariadení znaleckého dokazovanie s tým, že iný postup súdu by bol popretím jeho práva na spravodlivý súdny proces. Súd nie je viazaný protokolom a ani zápisnicou ÚDZS o prerokovaní námietok k protokolu, pričom sankcia mu bola uložená rozhodnutím. Namietal, že G.. B. G. bol za prítomnosti manželky a otca informovaný o všetkých možných komplikáciách ako sú infekcia, krvácanie a aj o tom, že môže zomrieť. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva záver, že šanca na zlepšenie zdravotného stavu bola odňatá v miere prevažujúcej nad vývojom zdravotného stavu, ktorý nebolo možné riadnym využitím poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť.

5. Súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom, ktorý vykonal znalecké dokazovanie v trestnom konaní - znaleckým ústavom forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. s evidenčným číslom 900232, ktorý v znaleckom posudku č. 990872021 predložil rovnopis č. 1 znaleckého posudku č. 124/2018 a v znaleckom posudku č. 99088/2021 zodpovedal na ďalšie doplňujúce otázky vo veci posúdenia poskytovania zdravotnej starostlivosti G.. B. G..

6. Žalovaný naďalej trval na nariadení znaleckého dokazovania a s podaním z 28.6.2021 predložil listiny, ktorými chcel spochybníť závery znaleckého posudku, ktorý podal forensic. sk a preukázať, že z hľadiska splnenia povinnosti predchádzať nozokomiálnym nákazám vykonal všetky preventívne opatrenia.

7. Právna zástupkyňa žalobcov v záverečnom návrhu uviedla, že bolo preukázané vykonaným dokazovaním, že postupom žalovaného prišlo ku konaniu v rozpore s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. t.j. ku konaniu non lege artis a to opakovanému a závažnému pochybeniu a aj príčinná súvislosť medzi tým a smrťou neb. B. G., na listiny predložené žalovaným s podaním z 28.6.2021 navrhla neprihliadnuť, pretože boli predložené oneskorene. Uviedla, že bolo preukázané, že prišlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov, v prípade ktorého zadosťučinenie formou ospravedlnenia nepostačuje a preto je dôvodné poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Čo do preukázania jej výšky poukázala na závažnosť a intenzitu vzniknutej ujmy, vzájomných vzťahov, veku nebohého, okolnosti a dĺžku hospitalizácie, že zo strany žalovaného neprišlo k žiadnemu prejavu ľútosť s tým, že priznaná náhrada má predstavovať spravodlivé odškodnenie, pričom ÚS ČR v náleze sp. zn. I. ÚS 2844/14 zaujal stanovisko, že by mala byť porovnateľná s prípadmi preživších pacientov. Trvala na tom, že aj v prípade žalobkyne 6/ bola preukázaná dôvodnosť jej nároku.

8. Právny zástupca žalovaného v záverečnom návrhu uviedol, že žalovaný vykonal pacientovi život zachraňujúci zdravotný výkon - operáciu, avšak následné komplikácie, ktoré nebolo objektívne možné vylúčiť a ani im zabrániť mali za následok nezvratný vývoj jeho zdravotného stavu, ktorý sa napriek všetkej snahe žalovaného a dlhodobej liečbe s intenzívnou starostlivosťou nepodarilo zvrátiť. Lekárska veda uvádza v prípade neuroinfekcie úmrtnosť na úrovni 80 % a extrémne nízku úspešnosť liečby. Trval na tom, že v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením akejkoľvek jeho povinnosti a úmrtím pacienta, že by postup non lege artis bol hlavnou, podstatnou a značnou príčinou t.j. že bola šanca na zlepšenie jeho zdravotného stavu odňatá v miere prevažujúcej nad jeho vývojom, ktorý nebolo možné riadnym využitím poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť. Vznik nozokomiálnych infekcií nie je možné hodnotiť ako porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z., pričom žalovaný preukázal a to aj listinami predloženým s podaním z 28.6.2021, že dodržiaval preventívne opatrenia na zabránenie ich šíreniu, pričom aj samotní žalobcovia pacienta denne navštevovali. Namietal proti výške požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy s tým, že v požadovanej výške nepriznávajú súdy náhradu ani v prípade preživších pacientov, kedy je dopad na život príbuzných dramaticky vyšší.

9. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcov a žalovaného, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov 1/, 4/, 5/ a 6/ a oboznámil sa s listinnými dôkazmi, ktoré strany sporu predložili, ktoré boli stranám sporu doručené a ich obsah nespochybnili, oboznámil listiny a fotografie, ktoré predložili žalobcovia, z pripojeného trestného spisu trestné oznámenie, uznesenie o začatí trestného stíhania, zápisnicu o výsluchu žalobkyne 1/, uznesenie o pribratí znalca, znalecký posudok č. 124/2018, oznámenie ÚDZS, protokol č. 1158/2015, zápisnicu, námietky žalovaného, výsledky šetrení, zápisnicu o výsluchu MUDr. Hudak, MUDr. Kolečáka, MUDr. Šedivého, MUDr. Hajaša, záznam o odovzdaní DVD nosiča, žiadosť o súčinnosť, urgenciu, vypočul prof. MUDr. Igora Šullu DrSc. a vykonal znalecké dokazovanie znalcom forensic. sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. a za znalca vypočul doc. JUDr. MUDr. Petra Kováča, PhD. et PhD., z ktorého považoval za preukázané nasledovné skutočnosti:

10. V konaní nebolo sporné a aj bolo listinnými dôkazmi a to protokolom ÚDZS a znaleckým posudkom forensic. sk preukázané, že Mgr. B. G., ktorý bol manželom žalobkyne 1/, otcom žalobkyň 2/ a 3/, synom žalobcov 4/ a 5/ a bratom žalobkyne 6/ pociťoval asi 3 roky zhoršovanie sluchu, keď mu bol v júni 2015 diagnostikovaný nezhubný nádor sluchového a rovnovážneho nervu - neurinom nervus acusticus. Tento nádor bol už v tom čase príliš veľký a tlačil na mozgový kmeň a preto pripadalo do úvahy iba jeho chirurgické odstránenie alebo zmenšenie. G.. B. G. bol preto dňa 27.7.2015 prijatý na plánovanú operáciu na kliniku neurochirurgie žalovaného, kde bol dňa 28.7.2015 operovaný. Pri operácii bol nádor čiastočne odstránený a prišlo ku komplikácii a to zakrvácaniu postsekrečného lôžka. Dňa 30.7.2015 bola preto vykonaná reoperácia. Pacient bol dňa 5.8.2015 nepokojný, dňa 6.8.2015 dostal epileptický záchvat, stratil vedomie a preto mu bola odobratá krv na bakteriologické vyšetrenie, ktorým bola dňa 11.8.2015 potvrdená prítomnosť Acinetobacteria baumannii a CT vyšetrením hlavy rozšírenie mozgových komôr. Pacientovi bola preto implantovaná vertikulárna drenáž a zahájená antibiotická liečba a dňa 21.8.2015 mu bol implantovaný VP shunt. Stav pacienta sa nezlepšil. Z hemokultúry bolo preukázané, že nozokomiálna sepsa pokračovala a dňa 14.9.2015 sa objavila sekrécia z rany, čo svedčalo o zlyhávanej systéme VP shunt. Lekári žalovaného sa pokúšali VP shunt zachovať, ale príznaky jeho zlyhávania sa stupňovali a stav pacienta sa zhoršoval. Dňa 3.10.2015 bola vykonaná revízná operácia VP drenážneho systému. Stav pacienta sa, ale naďalej zhoršoval. VP shunt sa nepodarilo udržať, musel byť odstránený a dňa 4.11.2015 bol opäť implantovaný katéter pre vonkajšiu verikulárnu drenáž. Stav pacienta sa naďalej zhoršoval a to aj po ďalších zákrokoch realizovaných dňa 13.11.2015 a 23.11.2015. Pacient počas 173 dňovej hospitalizácie u žalovaného prekonal rôzne formy infekčných komplikácií a zomrel na malígnu opuch mozgu dňa 25.1.2016 o 19:20 hod., ktorý bol v príčinnej súvislosti s jeho základným ochorením neurinom nervus acusticus. V konaní nebolo sporné, že jeho úmrtím vznikla žalobcom ujma, ale bol sporný jej rozsah.

11. V konaní bolo sporné, či išlo o závažnú operáciu s možným následkom smrti pacienta, pretože žalobcovia tvrdili, že išlo o banálnu operáciu a zo strany lekára boli ubezpečení, že všetko dobre dopadne. Z výsluchu prof. MUDr. Igora Šullu DrSc. vyplýva, že ochorenie neurinom nervus acusticus je potencionálne smrteľné ochorenie, pretože v prípade ak by pacient nebol operovaný určite zomrie. Z jeho výsluchu a aj z protokolu ÚDZS vyplýva, že zakrvácanie je známou, možnou a obávanou komplikáciou operácie v zadnej lebkovej jame, ktorú G.. B. G. podstúpil a je zaťažené relatívne vysokou mortalitou. Z vyjadrenia žalobkyne 1/ a aj protokolu ÚDZS vyplýva, že pacient bol aj o takejto komplikácii poučený.

12. V konaní nebolo sporné a aj bolo z dodacieho listu č. 2/2016 preukázané, že smrťou G.. B. G. vznikla žalobkyňi 1/ majetková škoda, pretože za náklady v súvislosti s pohrebom svojho manžela zaplatila 850 eur a že jeho smrť mala vplyv na rodinný život jeho rodinných príslušníkov a práva na ich súkromie, ale sporný rozsah ujmy z hľadiska výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Z pokusu o mimosúdne vyriešenie veci z 12.10.2017 vyplýva, že žalobkyne 1/ až 3/ si u žalovaného pred začatím konania uplatnili nárok zaplataenie nemajetkovej ujmy za porušenie práva na život vo výške 50 000 eur a za porušenie práva na súkromie žalobkyňa 1/ vo výške 33 000 eur, žalobkyňa 2/ vo výške 33 000 eur a žalobkyňa 3/ vo výške 33 000 eur. Z výsluchu žalobcov 1/, 4/ až 6/ pred súdom vyplýva, že Mgr. B. G. mal v čase svojej hospitalizácie 29 rokov, u žalovaného bol hospitalizovaný 6 mesiacov a zomrel keď mal 30 rokov. V tom čase bol ženatý, jeho manželka žalobkyňa 1/ mala v tom čase 29 rokov, mal dve dcéry vo veku 4 a 2 roky, žalobkyne 2/ a 3, s ktorými žil harmonicky v jednej spoločnej domácnosti a ich vzťah bol veľmi intenzívny a jeho dve maloleté dcéry boli na ňom aj hmotne závislé. Manželka ho počas hospitalizácie denne navštevovala v zdravotníckom zariadení, snažila sa o zlepšenie jeho

zdravotného stavu, upozorňovala žalovaného na nedostatky a doposiaľ jeho smrť prežíva veľmi úkorne. Maloletým dcéram otec chýba aj keď sa rodinní príslušníci snažili ich ujma zmierniť, preukázala aj na ich zdravotnom stave. G.. B. G. mal mimoriadne intenzívny vzťah aj so svojimi rodičmi, žalobcami 3/ a 4/, ktorí ho rovnako denne navštevovali počas jeho hospitalizácie v zdravotníckom zariadení, snažili sa všetkými možnými prostriedkami o zlepšenie jeho zdravotného stavu a jeho smrť doposiaľ prežívajú veľmi úkorne. G.. B. G. mal jednu sestru, žalobkyňu 6/ a aj keď spolu vyrastali a boli si blízky, v čase jeho smrti už mala žalobkyňa 6/ vlastnú rodinu a vlastný život.

13. V konaní bolo sporné, či žalovaný poskytol pacientovi zdravotnú starostlivosť správne, pretože žalobcovia tvrdili, že žalovaný pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pochybil, proti čomu žalovaný namietal a v prípade, ak by aj žalovaný pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pochybil, či medzi jeho konaním alebo opomenutím konať existuje príčinná súvislosť a bola zo strany žalovaného odňatá pacientovi šanca na zlepšenie jeho zdravotného stavu v miere prevažujúcej nad vývojom zdravotného stavu, ktorý nebolo možné riadnym využitím poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť.

14. Z pripojeného spisu Úradu pred dohľad nad zdravotnou starostlivosťou číslo 9014/2017/402 vyplýva, že žalobkyňa 1/ podala na ÚDZS podnet prešetrenie správnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti, z protokolu ÚDZS č. 1158/2015 z 16.2.2017 vyplýva, že vykonal v dohliadanom období od 1.1.2015 do 25.1.2016 dohľad, pri ktorom zistil, že jej podnet bol opodstatnený, pretože žalovaný neposkytol zdravotnú starostlivosť pacientovi správne. Žalovaný revíziu operáciu rozvíjajúceho sa hydrocefalu realizoval až dňa 3.10.2015, hoci príznaky zlyhávania VP shuntu boli zaznamenané už dňa 15.9.2015, pochybil pri vedení a zápisoch do zdravotnej dokumentácie a v prevencii nozokomiálnych nákaz. Žalovaný podal proti protokolu námietky. ÚDZS si vyžiadal odborné stanovisko svojho odborného konzultanta prof. MUDr. Igor Šullu, Dr.Sc.. Zo zápisnice ÚDZS z 30.3.2017 vyplýva, že ÚDZS zotrval na svojom stanovisku. V konaní nebolo sporné, že žalovanému bola rozhodnutím ÚDZS uložená sankcia za správny delikt. Z výsluchom prof. MUDr. Igora Šullu DrSc. na pojednávaní vyplýva, že podávanie antibiotík intratekálne je štandardným a účinnejším podávaním antibiotík a zvyšuje účinnosti lieku a kedy žalovaný aplikoval G.. B. G. colistin intrahekálnu skôr ako dňa 23.12.2015 jeho šance by to zvýšilo, rovnako by ich zvýšila skoršia revízia a celková výmena VP Shuntu.

15. Z pripojeného trestného spisu a to z trestného oznámenia vyplýva, že žalobkyňa 1/ podala trestné oznámenie, z uznesenia príslušníka PZ z 15.3.2016 vyplýva, že bolo začaté trestné stíhanie pre prečin usmrtienia, pretože doposiaľ neznámy páchatel' s najväčšou pravdepodobnosťou zanedbal lekársku starostlivosť, následkom čoho G.. G. zomrel, z uznesenia príslušníka PZ z 14.9.2016 vyplýva, že do konania bol pribratý znalecký ústav forensis.sk - Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. evidenčné číslo 900232 a z jeho znaleckého posudku č. 124/2018 z 7.5.2018 vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti G.. B. G. bol zhubný (malígny) opuch (edém) mozgu, ktorý bol v príčinnej súvislosti s jeho základným ochorením - neurinóm nervus acusticus a jeho operačným riešením. Z dôvodu čiastočnej resekcii tohto nádoru prišlo k vzniku mnohých komplikácií. Nádor bol príliš veľký, tlačil na mozgový kmeň do úvahy pripadlo jeho chirurgické odstránenie alebo jeho zmenšenie. Pacient bol poučený o možných rizikách operácie. Operácia dňa 28.7.2015 prebehla správne v súlade s modernými poznatkami medicíny. Dňa 30.7.2015 sa pacient sťažoval na bolesti hlavy a upadol do bezvedomia. Bolo indikované CT vyšetrenie mozgu, ktoré preukázalo zakrvácanie a do 3 hodín bola zahájená revízia operácia. Zakrvácanie je možnou komplikáciou a revízia operácia sa uskutočnila do 3 hodín od vzniku bezvedomia a preto nemožno tvrdiť, že by bola uskutočnená neskoro. Pri jej vykonaní postupovali lekári zaužívaným a štandardným postupom a aj keď prišlo k jej oneskoreniu kvôli vykonaniu CTT, benefit z jeho realizácie, prevyšoval riziká operácie bez stanovenia príčiny. Dňa 6.8.2015 bol pacient nepokojný, dostal epileptický záchvat a došlo k náhle poruche vedomia, bolo indikované CTT, ktoré preukázalo dislokovanú drenáž, ktorá bola bez náhrady odstránená, čo bez predchádzajúcej testovacej fázy nebolo správne. Dňa 7.8.2015 bola z odberu krvi potvrdená prítomnosť multirezistentného nozokomiálneho bakteriálneho kmeňa acenitobacter baumani vtedy citlivého na gentamicín a colimin a bola zahájená antibiotická liečba. Takáto infekcia je spojená s zlou prognózou a vysokou mortalitou. Štandardná terapia, pre ktorú sa žalovaný rozhodol je intravenózna aplikácia viacerých antibiotík vrátane colistinu colimycin), ktorej nevýhodou je však, že neprechádza v dostatočnom množstve do mozgovomiechového moku a tak nie je dostatočne účinná pri neuroinfekciách a preto niektorí autori odporúčajú intrahekálnu (intravenikulárnu) a to aplikáciu colistinom, pretože a baumani získava rezistenciu na väčšinu antibiotík. Ďalšou možnosťou bolo implantácia katétra potiahnutého antibiotickým filtrom. Dňa 11.8.2015 bol z CTT potvrdený nález preukazujúci vetrikulitídu (zápal mozgových komôr). Už od toho dňa sa mala

liečba neuroinfekcie odvíjať smerom k lokálnej intrathekálnej terapii colistinom, pre ktorú sa lekári rozhodli až dňa 23.12.2015 (teda o niekoľko mesiacov neskôr) a súčasne mali byť použité antibiotikami potiahnuté katétre. Dňa 12.9.2015 bola opakovane potvrdená prítomnosť baktérie *a. baumani*, čo znamená, že infekcia pokračovala a dňa 14.9.2015 sa objavila malá sekrécia rany tam kde bola implantovaná periférna časť VP-Shuntu, čo svedčalo prebiehajúcej infekcii postihujúcej mozgovú komoru a aj VP Shunt, kedy malo prísť k odstráneniu celého systému. Lekári však pokračovali v lokálnej starostlivosti, ktorý postup bol odsúdený na neúspech. Príznaky zlyhávania VP Shuntu sa od 14.9.2015 stupňovali, dňa 3.10.2015 upadol pacient do soporu (porucha vedomia o stupeň nižšej závažnosti ako kóma) kedy sa lekári rozhodli pre revíziu shuntu, ktorá však mala byť vykonaná skôr. Tým, že však neodstránili celý kontaminovaný systém, neliečili neuroinfekciu pomocou intrathekálnej aplikácie colistinom, neimplantovali aspoň katéter potiahnutý antibiotikami vytvorili vhodné podmienky pre pokračovanie neuroinfekcie postupovali lekári nesprávne, nie podľa aktuálnych a dostupných medicínskych poznatkov a prišlo preto k oneskoreniu liečby. Tieto skutočnosti mali za následok zlyhanie drenážneho systému, hnisavú komplikáciu v podkoží. Dňa 29.10.2015 konštatoval neurológ zápal mozgových obalov, organické poškodenie mozgu a polyneuropatiu kriticky chorých. Napriek snahám pekárov sa nepodarilo implantovaný shuntový systém udržať funkčný, stav pacienta sa zhoršoval, v mozgových komorách vznikli zrasty a tak ani ďalšie snahy lekárov o jeho spriechodnenie nemohli vyriešiť vzniknutú situáciu až pacient dňa 25.1.2016 zomrel na edém mozgu, ktorý bol v príčinnej súvislosti s jeho základným ochorením. Z uznesenia vyšetrovateľa z 12.1.2021 vyplýva, že trestné stíhanie bolo zastavené, pretože bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné konanie viedlo. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že operácia dňa 28.7.2015 a aj revízna operácia dňa 30.7.2015 boli vykonané leger artis, nedostatky vo vedení zdravotnej dokumentácie, prevencii nozokomiálnych nákaz, nedostatky v oneskorení liečby a to nepoužitie intrahekalnej aplikácie colistinu, nevyužitie katétrov potiahnutých antibiotickým filtrom, neodstránenie celého systému VP - shunt, nevykonanie revíznej operácie skôr ako dňa 3.10.2015 neboli v príčinnej súvislosti s úmrtím Mgr. B. G., pretože vzťah medzi týmito nedostatkami a jeho úmrtím nebol priamy, bezprostredný a neporušený, pretože z výpovede znalkyne MUDr. Petry Hudak a Doc. JUDr. MUDr. Petra Kováča, PhD., PhD. vyplývalo, že nie je isté, že by sa smrť pacienta dalo zabrániť a že by v dôsledku toho pacient zomrel. G. G. mal ako pacient vysoké riziko rozvoja nozokomiálnych infekcií. Z uznesenia prokurátora z 4.3.2021 vyplýva, že žalobcovia podali proti uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť, ktorá bola zamietnutá ako nedôvodná. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že nedostatky pri liečbe pacienta ohľadne oneskorenia jeho liečby (nepoužitie intrahekalnej aplikácie colistinu skôr ako 23.12.2015, nevyužitie katétrov potiahnutých antibiotickým filtrom, neodstránenie celého systému VP - shunt a nevykonanie revíznej operácie na shunte skôr ako dňa 3.10.2015) nie je možné vzhľadom na absentujúci kauzálny nexus hodnotiť ako konanie v priamej príčinnej súvislosti so smrťou pacienta napíňajúce objektívnu stránku trestného činu, pretože z výpovede MUDr. Hudak vyplynulo, že aj v prípade, ak by tieto nedostatky pri liečbe neboli a prišlo by k spomaleniu infekcie, mohli prísť k opakovanej infekcii a tak nebolo isté, že by sa úmrtiu pacienta dalo zabrániť. Nozokomiálna infekcia je v zásade očakávanou komplikáciou zdravotného stavu pacienta a jeho liečby, je v nemocničnom prostredí bežná, nemožno ju predvídať a neexistuje postup alebo prevencia jej liečby a v nemocnici špeciálny priestor, ktorý by ju dokázal eliminovať.

16. Z protokolu ÚDZS vyplýva, že z vyjadrenia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva z 15.5.2017 vyplýva, že neboli zistené žiadne porušenia povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Z bakteriologických sterov vyplýva, že ich vykonával od 26.8.2015. Z prevádzkového poriadku KAIM, ktorý nie je opatrený dátumom, že žalovaný mal prijatý prevádzkový poriadok.

17. V konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom, ktorý vykonal znalecké dokazovanie v trestnom konaní a to znaleckým ústavom forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. s evidenčným číslom 900232, ktorý v znaleckom posudku č. 990872021 predložil rovnopis č. 1 znaleckého posudku č. 124/2018 a v znaleckom posudku č. 99088/2021 posúdil podrobnejšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti G.. B. G.. Zo znaleckého posudku č. 99088/2021 vyplýva, že colistin je liek schválený na intrathekálne použitie a v prípade jeho použitia intrathekálne je možné predpokladať, že by k ničeniu choroboplodných zárodkov prišlo už skôr okolo 11.8.2015 a tak by nemuselo prísť k revízii vp shuntu a komplikáciám, skrátila by sa doba liečby a pacient by mal šancu na mobilizáciu na periférnom oddelení. Z výsluchu doc. JUDr. MUDr. Petra Kováča, PhD. et PhD. určeného za znalca podať vyjadrenie k znaleckému posudku na pojednávaní vyplýva, že v prípade podania lieku colistin intrathekálne, zvýšila by a jeho koncentrácia v mozgu, bola by väčšia šanca na elimináciu baktérie a jej odstránenie.

18. Súd zistený skutkový stav posúdil podľa nižšie uvedených ustanovení platných právnych predpisov.

19. Podľa čl. 1 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy“), Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

20. Podľa hlavy I čl. 8 od. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z 4.11.1950, ktorý Československá federatívna republika ratifikovala 19.3.1992 a pre Slovenskú republiku sa stal záväzný 1.1.1993 právo na rešpektovanie rodinného, súkromného života, obydlia a korešpondencie.

21. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

22. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

23. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

24. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

25. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

26. Podľa § 112 ods. 1 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenc a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

27. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

28. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

29. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

30. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta. poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.

31. Podľa § 2 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na účely tohto zákona nemocničná nákaza je nákaza vnútorného alebo vonkajšieho pôvodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s pobytom alebo výkonom v zdravotníckom zariadení alebo v zariadení sociálnych služieb.

32. Podľa § 52 ods. 5 písm. b) uvedeného zákona, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a zdravotnícki pracovníci sú povinní predchádzať nemocničným nákazám, výskyt nemocničných nákaz zaznamenávať do zdravotnej dokumentácie, vykonávať analýzu ich výskytu a príčin ich vzniku a prijímať opatrenia na zníženie výskytu a zabránenie šíreniu a v oblasti prevencie nemocničných nákaz zabezpečovať sústavné vzdelávanie zamestnancov.

33. Podľa § 193 veta tretia Civilného sporového poriadku, je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

34. Žalobcovia sa žalobou domáhajú ochrany svojej osobnosti podľa hlavy I čl. 8 ods. 1 Dohovoru, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR a § 11 a nasl. a to práva na súkromný a rodinný život, do ktorého im mal žalovaný neoprávnene zasiahnuť tým, že porušil svoju právnu povinnosť podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a to poskytovať správne zdravotnú starostlivosť ich manželovi, otcovi, synovi a bratovi G.. B. G., ktorý bol dňa 27.7.2015 prijatý na kliniku neurochirurgie žalovaného na plánovanú operáciu nezhubeného nádoru - neurinom nervus acusticus, kde dňa 25.1.2016 zomrel na maligny opuch mozgu, ktorý bol v príčinnej súvislosti s jeho uvedeným základným ochorením. Žalobcovia od žalovaného požadujú, aby sa im písomne ospravedlnil podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a aby im v peniazoch nahradil ich nemajetkovú ujmu, ktorá im v dôsledku tohto vznikla podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože takéto ospravedlnenie nie je dostatočné. Žalobkyňa 1/ okrem toho požaduje, aby jej žalovaný nahradil jej majetkovú škodu, ktorá jej v dôsledku tohto neoprávneného zásahu vznikla podľa § 420 Občianskeho zákonníka.

35. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti najbližším príbuzným. Súd preto zo zákona skúmal, či je daná aktívna vecná legitímácia žalobcov na uplatnenie tohto práva a dospel k záveru, že táto je daná iba v prípade žalobcov 1/ až 5/, ale nie v prípade žalobkyne 6/. Pretože G.. B. G. bol v čase svojej smrti ženatý a bol otcom dvoch detí, s ktorými žil harmonicky v jednej domácnosti a preto mu boli najbližšími príbuznými a preto majú žalobkyne 1/ až 3/ právo domáhať sa ochrany svojej osobnosti. Výsluchom rodičov G.. B. G. bolo preukázané, že napriek tomu, že už bol ženatý a sám bol otcom, jeho rodičia s ním boli v takom úzkom a intenzívnom vzťahu, že je potrebné aj ich považovať za blízke osoby, ktorým patrí právo domáhať sa ochrany svojej osobnosti. V konaní ale nebolo vykonanými výsluchmi žalobcov 1/, 4/ až 6/ preukázané, že by aj na strane žalobkyne 6/, ktorá bola sestrou G.. B. G. boli tiež také mimoriadne okolnosti, ktoré by svedčali takej intenzite vzájomného vzťahu so zomretým bratom, pre ktoré by ju súd mal považovať za aktívne vecne legitimovanú uplatňovať si v tomto konaní nároky titulom ochrany osobnosti. Súd nespochybňuje kvalitu ich súrodeneckých vzťahov, ale v konaní bolo preukázané, že žalobkyňa 6/ mala v čase smrti brata založenú už svoju vlastnú rodinu, nezdiedala s bratom spoločnú domácnosť, nebývali ani v úplnej blízkosti a tak medzi nimi už neexistovala tá najintenzívnejšia interpersonálna väzba, pre ktorú by ju mal súd považovať za najbližšiu príbuznú. Žalobkyňa 6/ uvedené demonštrovala aj svojim správaním sa v priebehu pojednávania, kedy sa na prvé pojednávanie nedostavila z dôvodu stretnutia sa s vlastným dieťaťom a v priebehu ďalšieho z rovnakého odišla v priebehu pojednávania po svojom výsluchu. Súd z uvedených dôvodov žalobu žalobkyne 6/ v celom rozsahu zamietol.

36. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že zdravotnú starostlivosť počas jeho 6 mesačnej hospitalizácie poskytoval G.. B. G. vo svojom zariadení žalovaný a na realizáciu svojej činnosti použil svojich lekárov a sestry a preto je v konaní pasívne vecne legitimovaný,

37. Predpokladmi zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, ale aj majetkovú škodu sú preukázanie protiprávneho úkonu t.j. neoprávnenosť zásahu do chránených práv fyzickej osoby, vznik ujmy, resp. škody na strane tých, do ktorých osobnostných práv bolo zasiahnuté, resp. poškodených a príčinná súvislosť medzi týmto protiprávnym úkonom a vznikom ujmy, resp. škody. Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Na vznik zodpovednosti za nemajetkovú ujmu sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal.

38. V konaní nebolo sporné a aj bolo výsluchmi žalobcov 1/, 4/, 5/ a 6/ preukázané, že úmrtím ich manžela, otca žalobkyň 2/ a 3/ a syna žalobcov 4/ a 5/ pána G.. B. G. bola narušená celistvosť a integrita rodiny žalobcov. Žalobcom 1/ až 5/ bolo zasiahnuté do ich práva na ochranu súkromia a rodinného života, ktoré je im garantované Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Ústavou Slovenskej republiky a aj ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a bola im spôsobená ujma, ktorej následky sú trvalé a neodstrániteľné, pretože ochudobnenie žalobcov, ktorí stratili člena svojej rodiny je v citovej oblasti nenapraviteľné a permanentné. Rovnako v konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že úmrtím manžela žalobkyne 1/ jej vznikla majetková škoda podľa § 420 Občianskeho zákonníka v súvislosti s vynaložením nákladov na jeho pohreb.

39. V konaní bolo sporné, či žalovaný poskytoval G.. B. G. zdravotnú starostlivosť správne. Vykonaným dokazovaním a to protokolom ÚDZS, znaleckým posudkom podaným v trestnom konaní, ktorého rovnopis bol predložený súdu v tomto konaní ako znalecký posudok a jeho doplnením, výsluchom odborného konzultanta ÚDZS prof. MUDr. Igora Šullu DrSc. ako svedka a osoby určenej znalcom na podanie vysvetlenia k znaleckému posudku doc. JUDr. MUDr. Petra Kováča, PhD. et PhD. bolo preukázané, že žalovaný neposkytoval zdravotnú starostlivosť G.. B. G. správne, pretože mu neaplikoval intratekálne colistin skôr ako dňa 23.12.2015, nevyužil katétre potiahnuté antibiotickým filtrom, neodstránil celý systém VP - shunt a nevykonával revíziu operácie na shunte skôr ako dňa 3.10.2015. Žalobcovia v žalobe tvrdili, že žalovaný pochybil už keď bez povšimnutia zostali výsledky prvého CT a bolesti hlavy indikujúce zakrvácanie do mozgu. V konaní však bolo preukázané, že žalovaný prvú operáciu dňa 28.7.2015 a aj reoperáciu dňa 30.7.2015 vykonal riadne a včas t.j. lege artis. V konaní nebolo preukázané ani, že by ujma bola žalobcom spôsobená povahou prístroja VP shuntu, ktorý použili lekári pri výkone medicínskych úkonov podľa § 421a ods. 1 OZ tak ako žalobcovia tvrdili. V konaní nebolo sporné, že G.. B. G. sa v zariadení žalovaného nakazil nozokomiálnou nákazou t.j. nákazou, ktorá má nemocničný pôvod a vzniká v príčinnej súvislosti s pobytom pacienta v zdravotníckom zariadení a výkonmi, ktoré sú mu tam poskytované podľa § 2 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z.z.. Uvedené nákazy patria k závažným komplikáciám pri neurochirurgických operačných zákrokoch, aký podstúpil aj G.. B. G., ktorý bol vysoko rizikovým pacientom. Každé zdravotnícke zariadenia a preto aj žalovaný je však povinný takýmto nákazám predchádzať podľa § 52 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z.. Žalobcovia v konaní tvrdili, že žalovaný totálne zlyhal v prevencii takýmto nákazám predchádzať, proti čomu žalovaný namietal. Žalovaný spolu s podaním z 28.6.2021 predložil súdu ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, na ktoré súd prihliadol, pretože to nevyžadovalo odročenie pojednávania a ani vykonanie ďalších úkonov zo strany súdu. Žalovaný však ani týmito dôkazmi neuniesol dôkazné bremeno, že urobil všetky preventívne opatrenia, aby sa pacient v jeho zariadení nenakazil nozokomiálnou nákazou, pretože bakteriologické výsledky sa týkajú obdobia od 26.8.2015, ale pacient mal pozitívne výsledky známe už 11.8.2015 a to, že žalovaný mal prijatý prevádzkový poriadok nepreukazuje, že by aj opatrenia dodržiaval. Z protokolu ÚDZS síce vyplýva, že Regionálny úrad verejného zdravotníctva nezistil na strane žalovaného žiadne pochybenie, zo skutočnosti, že pacient sa u žalovaného nemocničnou nákazou nakazil, nie je možné konštatovať, že by žalovaný preukázal, že si splnil všetky prevenčné povinnosti takejto nákaze predchádzať a to ani v prípade častých návštev pacienta žalobcami, ktoré sám umožnil. Podstatné však je to, že žalovaný hoci už od 11.8.2015 vedel, že pacient sa v jeho zariadení nakazil multirezistentým nozokomiálnym bakteriálnym kmeňom acenitobacter baumani, ktorý bol v tom čase citlivý na gentamicín a colimin, túto neuroinfekciu neliečil pomocou intratekálnej aplikácie colistinom, neimplantoval katéter potiahnutý antibiotikami, neodstránili celý kontaminovaný systém, čím vytvoril vhodné podmienky pre pokračovanie neuroinfekcie, v liečbe pacienta sa oneskoril a preto nie je možné konštatovať, že by jeho lekári postupovali pri liečbe tejto neuroinfekcie správne, podľa aktuálnych a dostupných medicínskych poznatkov tak ako súd už skôr skonštatoval. Žalovaný z uvedených dôvodov porušil svoje povinnosti podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti. Hoci súdu nebolo predložené rozhodnutie ÚDZS, ktorým bola žalovanému uložená v súvislosti s tým sankcia za správny delikt, v konaní nebolo sporné, že takéto rozhodnutie bolo ÚDZS vydané a preto je ním súd podľa § 193 veta tretia Civilného sporového poriadku viazaný v tom, že žalovaný spáchal správny delikt na úseku poskytovania zdravotnej starostlivosti G.. B. G..

40. V konaní bolo sporné, či medzi konaním, resp. nekonaním žalovaného pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a vzniknutou ujmom a škodou na strane žalobcov existuje príčinná súvislosť a či bola konaním žalovaného, resp. jeho nekonaním bola G.. B. G. odňatá šanca na zlepšenie jeho zdravotného stavu v miere prevažujúcej nad vývojom zdravotného stavu, ktorý nebolo možné riadnym využitím

poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť. Príčinná súvislosť v práve je ponímaná ako vzťah príčiny a následku medzi porušením právnej povinnosti (protiprávnym konaním) škodcu a vznikom škody (ujmy) a musí byť v každom konkrétnom prípade preukázaná. Na rozdiel od trestného konania, ktoré bolo právoplatne zastavené, v civilnom konaní v medicínskych sporoch t.j. v sporoch medzi pacientmi, resp. pozostalými po pacientoch a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, o ktorý prípad ide aj v prejednávanej veci, však uvedené dôsledne neplatí. V zahraničí existujúca súdna prax umožňujúca nahrádzať „stratu šance“, ktorá znižuje nároky na dôkazné bremeno na postačujúci dôkaz dostatočnej pravdepodobnosti, sa premietla aj do súdnej praxe v Slovenskej republike. Za významný zlom možno považovať nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 716/2016 z 24.10.2017, v ktorom ústavný súd konštatoval, že požiadavka jednoznačného preukázania príčinnej súvislosti bez možnosti pripustenia určitej rozumnej miery neistoty je neprimeraná z aspektov práva na spravodlivé súdne konanie a zásady rovnosti účastníkov konania a teda je potrebné dôkazné bremeno rozložiť napríklad jeho sekundárnym prenesením na zdravotnícke zariadenie, keď neistota vo vzťahu k príčinnej súvislosti je spravodlivo vyvážená v zásade tým, ak je v pochybnostiach rozhodnuté v prospech toho, komu ujma vznikla. Tieto závery sú zhodné aj so závermi vyplývajúcimi z uznesenia Ústavného súdu SR z 12.8.2008 sp. zn. I. ÚS 1919/2008 a rozhodnutiami všeobecných súdov SR napr. Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/197/2015 z 21.6.2016, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/97/2018 z 23.10.2018 a 9Co/51/2019 z 25.6.2019, Krajského súdu v Nitre z 17.9.2020 č.k. 8Co/95/2019-472 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Co/168/2010 z 9.11.2011. Pretože opuch mozgu, ktorý bol príčinou smrti pacienta bol spôsobený pokročilou neuroinfekciou zapríčinenou nozokomálnym bakteriálnym kmeňom *acinetobacter baumani*, ktorý bol v príčinnej súvislosti s pobytom pacienta v zdravotníckom zariadení žalovaného a pretože žalovaný pacientovi pri zvládnutí tejto infekcie neposkytol zdravotnú starostlivosť pacientovi správne bolo jeho konanie objektívne spôsobilé privodiť zhoršenie zdravotného stavu pacienta a jeho smrť. Bolo preto na žalovanom, aby preukázal, že ním nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť smrť pacienta neprivedila, teda že k tomuto následku určite nevedla a vyvolať ho nemohla. Vykonaním dokazovaním a to znaleckým posudkom znaleckého ústavu forensic.sk, výsluchom profesora Šullu a docenta Kováča však bolo preukázané, že podávanie antibiotík intratekálne je v prípade neuroinfekcie štandardným a účinnejším spôsobom podávania antibiotík, pretože zvyšuje koncentráciu liečiva v mozgu, čím sa zvyšuje jeho účinnosť a tým aj šanca na elimináciu a odstránenie baktérie. Žalovaný však takýmto spôsobom podal pacientovi antibiotikum colistin až 23.12.2015, hoci neuroinfekciu zistil už 11.8.2015, čím sa oneskoril v podaní liečby ako už súd konštatoval a nepostupoval lege artis. Znaleckým posudkom znaleckého ústavu forensic.sk, výsluchom profesora Šullu a docenta Kováča bolo preukázané, že ak by žalovaný podal liek colistin pacientovi intratekálne už skôr ako 23.12.2015, bola by sa doba liečby pacienta skrátila, pacient by mal šancu na mobilizáciu na periférnom oddelení, nemuselo prísť k revízií VP shuntu a komplikáciám, mal by preto šancu na zlepšenie jeho zdravotného stavu, ktorý by podľa profesora Šullu zlepšila aj skoršia revízia a celková výmena VP Shuntu. Z uvedených dôvodov bolo v konaní preukázané, že žalovaný oneskorenou liečbou nozokomálnej nákazy odňal Mgr. B. G. šancu na zlepšenie jeho zdravotného stavu v miere prevyšujúcej nad vývojom jeho zdravotného stavu a preto bola v konaní preukázaná aj existencia reálnej príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a ujmu a škodou, ku ktorej prišlo na strane žalobcov. Žalovaný na preukázanie svojej obrany navrhol v konaní vykonať znalecké dokazovanie, ktorému návrhu na doplnenie dokazovania súd vyhovel. Súd však nevyhovel návrhu žalovaného, aby za znalca ustanovil iného znalca ako toho, ktorý podal znalecký posudok v trestnom konaní, pretože tento návrh nebol dôvodný. Žalobcovia proti záverom znaleckého posudku, ktorý bol podaný v trestnom konaní a bol spracovaný v tomto civilnom konaní nenamietali a hoci žalovaný proti nemu namietal, navrhoval znaleckým dokazovaním jeho faktické doplnenie iným znalcom, čo z dôvodu, že nenavrhol celkové posúdenie poskytovania zdravotnej starostlivosti nebolo možné. Súd okrem toho nemal o správnosti záverov znaleckého posudku podaného znaleckým ústavom forensic.sk žiadne pochybnosti, v konaní nebola preukázaná dôvodnosť námietok žalovaného proti tomuto znaleckému posudku a len sama skutočnosť, že znalec bol ustanovený za znalca aj v trestnom konaní znalca v civilnom konaní nediskvalifikuje.

41. Pretože v konaní bolo preukázané, že žalovaný porušil svoje povinnosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti príbuznému žalobcov, ktorý zomrel a pretože žalovaný neunesol dôkazné bremeno na preukázanie, že nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť jeho smrť neprivedila, nevedla k nej a ani ju nemohla vyvolať a jeho smrť by nastala nezvratne aj z iných príčin bolo preukázané, že tu je aj príčinná súvislosť medzi konaním, resp. nekonaním žalovaného a smrťou pacienta, ktorá mal za následok vznik ujmy a škody na strane žalobcov 1/ až 5/ bol preukázaný základ žalobcami 1/ až 5/ uplatneného nároku

a to, že žalovaný zasiahol neoprávnene do ich práva na ochranu súkromia a práva na rodinný život podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

42. Pretože to bolo vhodné a účelné, súd nerozhodol iba o základe nároku medzitýmym rozsudkom ako pôvodne navrhovali žalobcovia 1/ až 5/, ale podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka rozhodol aj, že žalovaný je povinný sa im písomne ospravedlniť tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, ktoré znenie ospravedlnenia nebolo sporné a pretože v konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že takéto ospravedlnenie nemôže byť pre žalobcov postačujúce, pretože bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcov 1/ až 5/ súd podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka rozhodol aj o náhrade ich nemajetkovej ujmy v peniazoch.

43. Hoci je výška peňažnej satisfakcie predmetom voľnej úvahy súdu, musí sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská a musí byť v súlade so zásadou proporcionality.

44. Jednotlivé kritériá, ktoré je súd povinný pri rozhodovaní zohľadniť boli podrobne popísané v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS/2844/14. Podľa uvedeného rozhodnutia je potrebnú skúmať okolnosti na strane poškodeného a to zejména a) intenzita vzťahu žalobce se zemřelým, b) věk zemřelého a pozůstalých, c) otázka hmotné závislosti pozůstalého na usmrcené osobě, d) případné poskytnutí jiné satisfakce. Pro výši náhrady je kvalita vzájemného vztahu klíčová. Psychická bolest ze ztráty velmi blízkého člověka (nově dle § 2959 Občianskeho zákoníku duševní útrapy) je často vnímána jako nesnesitelná, fyzická, omezující ostatní aktivity pozůstalého, mnohdy přerůstající až do duševního onemocnění. Při zohlednění věku zemřelého se odlišuje, nakoľik je prožívána ztráta novorozence jeho rodiči, ztráta rodiče jeho dětmi nebo ztráta osoby důchodového věku jeho vnoučaty. Důležitou roli hraje i pocit zodpovědnosti rodiče za své děti. Ztráta osoby, na níž je pozůstalý existenčně závislý, se negativně projevuje i ve sféře osobnostního prožívání. Jiná forma satisfakce než peněžitá (např. omluva odpovědné osoby) sice nemůže být sama o sobě dostačující, její poskytnutí a následné posouzení jejího významu však může promluvit do snížení peněžitého zadostiučinění. Ďalej okolnosti na strane osoby zodpovednej (pôvodcu zásahu) a tie sú a) postoj žalovaného (lítost, náhrada škody, omluva aj.), b) dopad udalosti do duševní sféry původce fyzické osoby, c) jeho majetkové poměry a d) míra zavinění, ev. míra spoluzavinění usmrcené osoby. Je zcela zřetelné, že postoj této osoby může podstatným způsobem ovlivnit vnímání újmy pozůstalými; vstřícné chování, omluva či projevená lítost škůdce může zmírnit dopady nemajetkové újmy, naopak jeho lhostejnost, arogance či vyjádřená bezcitnost ji může ještě prohloubit. Je nutné přihlížet též k jeho majetkovým poměrům tak, aby byla dána možnost reálného uspokojení priznaných nároků. Při určování výše náhrady nemajetkové újmy v penězích je důležitým aspektem to, aby její výše odrážela obecně sdílené představy o spravedlnosti.

45. V konaní bolo preukázané, že G. B. G. zomrel mladý, v čase svojej smrti bol ženatý a zanechal po sebe mladú manželku a dve maloleté deti, ktoré mali v čase smrti svojho otca iba 4 a 2 roky, ktoré boli hmotne od svojho otca závislé. V konaní nebolo sporné, že jeho manželstvo bolo harmonické a vzájomné vzťahy manželov a aj otca a detí boli vrúcne a intenzívne. Z uvedeného dôvodu bolo preukázané, že žalobkyňa 1/ smrť svojho manžela nepochybne prežívala a doposiaľ prežíva úkorne a rovnako tak ju prežívajú aj ich deti žalobkyne 2/ a 3/, pretože všetky tri žalobkyne stratili možnosť na rozvíjanie rodinného života s ich manželom a otcom, ktorá strata je trvalá a ich ochudobnenie permanentné. Hoci všetky tri žalobkyne požadovali náhradu nemajetkovej ujmy v rovnakej výške, súd dospel k záveru, že v tejto časti nie je ich žaloba dôvodná, pretože na strane žalobkyne 1/ bola ujma, ktorá jej bola smrťou jej manžela spôsobená vo väčšom rozsahu, keďže s manželom bola počas jeho dlhej hospitalizácie v každodennom kontakte a tak vnímala a veľmi intenzívne prežívala komplikácie v jeho zdravotnom stave spôsobené neuroinfekciou, od čoho sa ostatní rodinní príslušníci snažili maloleté žalobkyne 2/ a 3/ uchrániť. V konaní bolo preukázané, že mimoriadne intenzívny bol aj vzťah medzi Mgr. B. G. a jeho rodičmi, žalobcami 4/ a 5/, ktorí boli rovnako so svojim synom počas jeho dlhej hospitalizácie v každodennom kontakte a tak vnímali a veľmi intenzívne prežívali komplikácie v jeho zdravotnom stave spôsobené neuroinfekciou. Pretože však neboli na svojom synovi hmotne závislí, ich syn bol v čase smrti ženatý a bol otcom dvoch detí, zásah do ich osobnostných práv bol v menšom rozsahu ako v prípade jeho manželky a detí. Súď zohľadnil aj to, že žalobcom 1/ až 5/ nebola zo strany žalovaného poskytnutá žiadna satisfakcia a to peňažná a ani nepeňažná a žalovaný s výnimkou vyjadrenie jeho právneho zástupcu v priebehu konania svoje konanie neolutoval, je právnickou osobou a preto táto udalosť nemohla zasiahnuť do jeho duševnej sféry, jeho majetkové pomery nemôžu byť priznaním peňažnej satisfakcie neprimerane dotknuté a na strane poškodeného nemožno hovoriť o žiadnom spoluzavinení.

Z uvedených kritérií súd ako kľúčovú hodnotil intenzitu vzájomných vzťahov a okolnosti zásahu do osobnostných práv žalobcov 1/ až 5/ a jeho intenzitu, ktorá bola determinovaná tým, že sa žalobcovia 1/ až 5/ museli dlhú dobu pozerat' na to, ako ich blízky v zariadení žalovaného dôsledku zomiera v dôsledku nezvládnutia liečby neuroinfekcie, ktorou sa pri hospitalizácii nakazil. Súd však zohľadnil aj to, že blízky žalobcov trpel potenciálne smrteľným ochorením a v prípade, ak by nepodstúpil operačný zákrok, tak by celkom určite zomrel a aj to, že nešlo o banálnu operáciu, ale o zákrok, ktorý je spojený s možnými komplikáciami, o ktorých bol pacient poučený, ku ktorým žiaľ aj prišlo.

46. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť aj v súlade s princípom právnej istoty podľa čl. 2 CSP a preto nemôže byť spravodlivé vyporiadanie obdobných nárokov v rámci rozhodovacej praxe súdov SR výrazne rozdielne. Žalobcovia na podporu svojich tvrdení označili rozhodnutie Okresného súdu Nitra vo veci sp. zn. 10C/88/2009, ktoré sa týkalo preživšieho pacienta, ktoré bola rovnako nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení. Súd však v označenom konaní nepriznal rodičom pacienta náhradu nemajetkovej ujmy vo výške, akú žalobcovia požadujú, pretože každému z nich priznal „iba“ náhradu vo výške 90 000 eur, pretože predmetom uvedeného konania, na rozdiel od toho konania boli aj nároky pacienta na náhradu jeho nemajetkovej ujmy, náhradu za bolesť a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia, pričom na strane rodičov zohľadnil aj to, že sa musia do konca života nepretržite starať o svojho syna a aj to, že v danom prípade išlo o skutočne banálnu operáciu a hrubú nebanalnosť pracovníkov žalovaného, čo v tomto konaní nebolo preukázané. Žalobcovia ďalej označili rozhodnutie Okresného súdu Trnava vo veci sp. zn. 19C/96/2012, kde súd priznal pozostalému manželovi za smrť manželky pri pôrode nemajetkovú ujmu 100 000 eur, ich maloletému dieťaťu, ktoré malo v čase smrti matky 4 roky náhradu 35 000 eur a dieťaťu, ktoré sa narodilo pri pôrode 15 000 eur. Žalobcovia označili aj ďalšie rozhodnutia a to Okresného súdu Nitra sp. zn. 9C/58/2017 (Krajský súd v Nitre sp. zn., 25Co/94/2020), ktorým každému z rodičov preživšieho pacienta, ktorému bola nesprávne poskytnutá starostlivosť pri jeho pôrode, priznal náhradu vo výške 80 000 eur, pričom aj predmetom tohto konania boli aj nároky pacienta na náhradu jeho nemajetkovej ujmy, náhradu za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Súd v prípade rodičov zohľadnil aj to, že ich ujma bola nečakaná a neprišlo iba k zásahu do ich emocionálnej sféry, ale aj k negatívnemu ovplyvneniu ich doterajšieho života, pretože sa musia do konca života nepretržite starať o svoju mal. dcéru, ktorej bola pri pôrode spôsobená trvalá ujma jej zdravia. Žalobcovia ďalej označili rozsudok Okresného súdu Senica v konaní sp. zn. 3C/174/2009, Okresného súdu Galanta, ktorú vec neoznačili a ani jeden rozsudok nepredložili. Súd sa preto bez znalosti veci nemohol k týmto rozhodnutiam vyjadriť. Pretože nároky žalobcov celkom iste vybočujú z rámca odškodňovania v Slovenskej republike, nemôže byť žalobcami požadované odškodnenie spravodlivé a preto nebola žaloba žalobcov do výšky náhrady nemajetkovej ujmy v celom rozsahu dôvodná.

47. Súd s poukazom na preukázané kritéria dospel k záveru, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni 1/ jej nemajetkovú ujmu vo výške 70 000 eur, žalobkyni 2/ vo výške 40 000 eur, žalobkyni 3/ vo výške 40 000 eur, žalobcovi 4/ vo výške 30 000 eur a žalobkyni 5/ vo výške 30 000 eur, ktorá výška náhrady je porovnateľná aj s inými označenými rozhodnutiami súdov v SR, ale aj náhradou priznávanou blízkym príbuzným po preživších pacientoch, kde súdy okrem už spomínaných kritérií aj ďalšie, ku ktorým sa súd vyjadril už v odseku 46. odôvodnenia svojho rozhodnutia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

48. Pretože žalobkyni 1/ vznikla v súvislosti s pohrebom jej manžela aj majetková škoda, ktorej výška nebola sporná a aj bola preukázaná a v konaní boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného aj za túto škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, pretože bolo preukázané, že porušil pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti jej manželovi svoje povinnosti, manžel žalobkyne 1/ zomrel a aj príčinná súvislosť medzi konaním, resp. nekonaním žalovaného a škodou, ktorá žalobkyni 1/ vznikla, súd rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni 1/ aj túto škodu vo výške 850 eur.

49. Pretože nebol dôvod určiť dlhšiu lehotu na plnenie, súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ až 5/ priznaný nárok podľa § 232 ods. 3 veta prvá CSP v zákonnej paričnej lehote 3 dni od právoplatnosti tohto rozsudku.

50. Pretože týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd rozhodol aj o náhrade trov konania strán sporu podľa § 262 ods. 1 CSP. Žalobcovia 1/ až 5/ boli v konaní celkom úspešní čo do základu nároku a hoci neboli celkom úspešní čo do výšky náhrady nemajetkovej ujmy tým, že táto výška bola závislá od úvahy súdu, a nebolo by spravodlivé od žalobcov požadovať, aby uplatňované nároky „podceňovali“ len

z dôvodu obavy zo straty nároku na náhradu trov konania, resp. z možného zaviazania k ich náhrade žalovanému, majú podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR z 7.2.2019 sp. zn. IV. ÚS 71/2019-12, ktorý v obdobnej veci ako nedôvodnú odmietol sťažnosť pre porušenie zákona. Pretože ani jedna strana netvrdila, že by tu boli dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by súd žalobcom 1/ až 5/ náhradu trov konania súd nemal priznať a ani súd takéto dôvody nevzhliadol, rozhodol, že žalobcovia 1/ až 5/ majú nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobkyňa 6/ nebola v konaní úspešná ani čo do základu nároku, pretože súd žalobcu voči nej zamietol a preto by žalovaný mal mať podľa § 255 ods. 1 CSP proti nej nárok na náhradu trov konania, pretože však žalobkyni 6/ bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov z dôvodu jej negatívnych majetkových, zárobkových a sociálnych pomerov v čom súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, náhradu trov konania proti nej žalovanému nepriznal. O náhrade trov štátu súd nerozhodol, pretože mu žiadne trovy nevznikli, pretože náklady na výsluch svedka a aj znalecké dokazovanie boli v celom rozsahu hrazené zo zložených preddavkov.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.